Na Kerekereˈa Sa Paul Fuana Ngwae Faˈamamana Ki ˈI Filipae

ˈI Filipae taˈi fanoa doe ana abaˈi kula ˈi Masedonia neˈe taˈena kulu saea ˈani kula ngwae Grik ki.

Ana Acts 16 nia alaˈa kwau sulia kaidaˈi sa Paul nia ˈafia siosi fuana ka taˈe maˈi saena fanoa neˈe. Sa Paul tua saena lokafo ana fanoa doe ˈi Rom ana kaidaˈi nia keresia na buka neˈe. Saena buka neˈe, sa Paul oga ke saea baˈatafeˈanga ana siosi ki ˈi Filipae, sulia kira kwaiˈafi ana ˈani balibalia ana mani. Sa Paul oga kike tua kwaima fiku faˈinida kwailiu. Ma nia ka saea fuada kike tua enoeno diˈia sa Jesus. Nia saea logo fuada neˈe manataˈanga kira ke tua ngangata ana God, sui bore ˈana kira ka dao toˈona ˈafitaˈiˈanga, diˈia neˈe sa Paul dao toˈona ka sui naˈa ki. Ma nia ka faˈabasu kira faˈasia dongalana faˈamamanaˈanga ˈosoˈoso. Na faˈamanata ˈosoˈoso, kira ngwae Jiu neˈe saea ngwae ki taˈifau kike roˈo nama suli taki sa Moses ma ˈolo faˈataˈi ˈanga (circumcision) ˈiri kike faˈasaeleˈa God. Bore ma, sa Paul saea kulu ke fitoˈo ana nama kwaimaˈanga doe God goˈo. Kulu saiana kulu lado leˈa faˈinia sa Jesus, ma kulu saiana kuka saga naˈa ˈi maana God, osiˈana kulu faˈamamana ana sa Christ naˈa. Ma nia noaˈa kasi mamana diˈia kulu roˈo nama sulia taki Jiu ki.

Na ru talingaˈi ki saena buka neˈe:

Maurilana sa Paul & 1:1-26
Kulu ka donga maurilana sa Christ & 1:27—2:18
Na faˈarongoˈa sulia kwaima sa Paul ki & 2:19-30
God faˈasaga ngwae ki sulia na faˈamamanaˈanga kira ki & 3:1—4:9
Alaˈanga ana baˈatafeˈanga ki & 4:10-23

1 Nauˈa sa Paul faˈinia sa Timoti, na ro ngwae
ni rao sa Jesus Christ ki. Keroˈo kerekere
kwau fuamuˈa ngwae ki taˈifau neˈe kamu
faˈamamana ana sa Jesus Christ, ma muka tua
saena maˈe fanoa doe ˈi Filipae. Keroˈo kerekere
fuana na ngwae faˈinaˈonaˈo kamu ki faˈinia
logo na ngwae neˈe kira kwaiˈafi ana fikutaˈi
ngwae faˈamamana.
2 Nau ku foˈo fasi ˈiri God na Maˈa kia ma na
Aofia sa Jesus Christ ke kwaiˈofe amuˈa ma ke
kwatea na aroaroˈanga fuamuˈa.

Sa Paul foˈo fuada

3 Nau ku baˈatafea liu na God nau fuamuˈa,
ana kaidaˈi ki taˈifau neˈe nau ku manata
toˈomuˈa.
4 Ma nau ku saeleˈa liu ana kaidaˈi nau ku foˈo
fuamuˈa taˈifau,
5 osiˈana nau ku manata toˈona na
kwaiˈafiˈanga ki neˈe kamu sasiˈi fuaku ana
raoˈa ˈani Faˈarongoˈa Leˈa, ana etangilana
naˈa maˈi kaidaˈi kamu faˈamamana ana, leleka
ka dao ˈi taˈena.
6 Ana kaidaˈi neˈeri, God nia talaˈae ana raoˈa
leˈa neˈe nia sasiˈi ki ˈi saena maurilamuˈa, ma
nau ku saiana nia ke baˈa faˈa aliˈafua laˈu leleka

ka faˈasuia naˈa raoˈa neˈeri ana faˈi asoa sa
Jesus Christ ke oli maˈi ana.
7 Nia ka totolia nau ku saeleˈa ˈunaˈeri suli
kamu, osiˈana nau ku alafe fuamuˈa, ma muka
kwaiˈafi aku faˈinia na raoˈa neˈe God kwatea
fuakulu. Kaumulu kwaiˈafi aku ana kaidaˈi nau
ku tua saena na luma ni lokafo, ma ana kaidaˈi
nau ku faˈataloˈa ˈani na Faˈarongoˈa Leˈa ma
nau ku fuˈa suˈusia.
8 Nau ku kolo kaumulu liu naˈa sulia na
alafeˈanga doe nau fuamuˈa diˈia logo na
alafeˈanga sa Jesus Christ fuamuˈa. God ka
alafafia na ru niniˈa nau ku saeˈe ki niˈi ma-
mana.
9 Nau ku foˈo logo fasi ˈiri na alafeˈanga kamu
ke bulao daudonga ma ka tatakolaˈa. Nau ku
foˈo ˈiri muke sai leˈa sulia God, ma muke sai
leˈa ana sulia abulaˈanga neˈe leˈa ma ka taˈa,
10 fasi ˈiri muke bolo faˈinia fililana ru leˈa ki
ma ka saga, ˈiri muke tua saga ana faˈi asoa sa
Jesus Christ ke oli maˈi ana.
11 Nau ku foˈo ˈiri na maurilamuˈa ka saga
taˈifau sulia na kwaiˈafiˈanga neˈe sa Jesus
Christ ka sasiˈi fuamuˈa ki. Ma kaidaˈi na
maurilamuˈa nia saga ˈunaˈeri, ngwae ˈoro ki
kike baˈatafea God.

Na mauriˈa mamana

12 Ngwaefuta nau kina ˈae, nau ku oga
muke saiana na ˈafitaˈiˈanga ba dao toˈoku ki
ana kaidaˈi neˈe, nia ˈafi leˈa liu aku fuana
faˈatalongaˈilana na Faˈarongoˈa Leˈa.
13 Sulia na ngwae ni ofoˈa ki neˈe kira folo ˈi
neˈe saena luma doe na ngwae tatalafaˈa, ma
ngwae ˈoro matamata ki, kira sai goˈo ˈada ana

ne'e nau ku tua saena luma ni lokafo sulia nau
na ngwae rao sa Jesus Christ.
14 Ma osi'ana logo ne'e nau ku tua saena luma
ni lokafo, ru ne'e ka radua 'orolana ngwae ki
ne'e kira fa'amamana ana Aofia, fasi 'iri kira
ka fa'arongo nonira'a 'ani Fa'arongo'a Le'a, ma
noa'a kira kasi ma'u.
15-17 Ti ngwae fa'atalo 'ani sa Jesus Christ
osi'ana kira kwaimamagolai aku. Na lia'i ngwae
kira fuana fa'atalo'a 'ani sa Jesus Christ noa'a
kasi le'a. Sulia kira oga fa'atalo'a kira 'ani sa
Jesus kwate ma kira ka talinga'i ka liufi nau. Kira
sasi 'una'eri sulia kira oga kike ba'a kwatea la'u
ti 'afita'i'anga fuaku kaida'i nini'a nau ku tua
saena luma ni lokafo. Ma ti ngwae la'u, kira to'o
ana na lia'i ngwae le'a ki fuana fa'atalo'a 'ani na
Fa'arongo'a Le'a. Kira fa'arongo 'ani sulia na
alafe'anga kira fuaku, ma sulia kira saiana God
ne'e fili nau fuana su'usilana na Fa'arongo'anga
Le'a.
18 Ma nia le'a go'o 'ana. Sui bore 'ana na lia'i
ngwae kira ka le'a nama ka ta'a, kira fa'arongo
sulia sa Jesus Christ. Nau ku saele'a liu, osi'ana
kira fa'arongo sulia sa Jesus Christ.

'Iu nai ba'a saele'a 'aku,
19 sulia nau ku saiana God ke ba'a 'afi nau ana
kaida'i 'afita'i ne'e, osi'ana na fo'onga'a kamu
fuaku ma na kwai'afi'anga na Ano 'i ru sa Jesus
Christ.
20 Ma na kwaiogai'anga doe nau ne'e, nau
ku manata to'ona God fasi nai ro'o na'a 'aku
sulia kwaiogai'anga nia, ma naisi ma'u fuana
fa'atalo'a sulia sa Christ. Nau ku 'idufa'i
nonira'a 'i na'o, ma nau ku oga nai nonira'a logo

ana kaidaˈi neˈe, fasi ˈiri ngwae ki kike tafea sa
Jesus Christ osiˈaku. Sui bore ˈana nau ku mauri
ˈua nama nau ku mae, nau ku oga kike tafea sa
Jesus Christ duˈungana ru nau ku sasiˈi ki.

21 Osiˈana tae neˈe ngwae ki kira mauri? Ma
fuaku, nau ku mauri fuana raoˈa fuana sa Jesus
Christ. Ma diˈia nau ku mae, nia leˈa sulia nai
baˈa tua faˈinia sa Jesus Christ ˈi langi.
22 Bore ma nau kusi saiana ta tae neˈe nau ku
filia. Sulia nau ku oga nai mauri ˈua, fasi ˈiri nau
ku ulafu ˈaku ˈani raoˈa fuana sa Christ.
23 Ma nau ku oga logo nau ku mae, fasi ˈiri nai
baˈa tua faˈinia sa Jesus Christ, osiˈana nia leˈa
liu fuaku. Nau kusi saiana tae neˈe nau ku oga.
24 Bore ma nia ka leˈa goˈo neˈe noaˈa naisi
mae ˈua, ˈiri nai ˈafi kamu.
25 Nau ku saiana ru neˈeri, ma nia neˈe kwate
ma nau ku saiana nai baˈa mauri ˈua ˈaku
faˈi kamu, fasi ˈiri nau ku faˈangasingasia
na faˈamamanaˈanga kamu ki. Ma na
faˈamamanaˈanga kamu ka faˈasaeleˈa kamu,
26 fasi ˈiri ana kaidaˈi nau ku oli laˈu kwau
siaumulu, muke baˈatafea sa Jesus Christ ka tasa
liu osiˈaku.

27 Ma diˈia ta tae bore ˈana ka fuli fuaku,
na abulaˈanga kamu ka saga ka leka sulia
na Faˈarongoˈanga Leˈa sulia sa Jesus Christ.
Muke sasi ˈunaˈeri, ma diˈia nau ku leka kwau
siaumulu nama ka noaˈa, nai baˈa rongo goˈo
ˈaku kwau sulia na falafala leˈa kamu ki. Ma
nai baˈa saiana neˈe faˈamamanaˈanga kamu ki
ngasi, ma kamu ke tua ˈani taˈi manataˈanga, ma
taˈi kwaiogaiˈanga goˈo fuana raoˈa fiku fuana

Faˈarongoˈa Leˈa, fasi ˈiri neˈe ngwae ˈoro ki kike faˈamamana ana.
28 Noaˈa kamu kasi maˈu ˈani malimae kamu ki. Sulia ru neˈe faˈataˈinia naˈa fuada, kike baˈa ngalia na matalangaˈilada, ma kamu ke baˈa ngalia mauriˈa firi. God ke baˈa sasi ˈunaˈeri.
29 God fili kamu fasi ˈiri muke faˈamamana ana sa Jesus Christ, ma kamu ke nonifii logo fuana.
30 ˈI naˈo maˈi, kamu lisia nau ku nonifii. Ma ana kaidaˈi neˈe muka rongoa kira sasi ˈunaˈeri logo aku.✡ Ma kamu ka nonifii logo ˈunaˈeri.

2

Donga falafala sa Christ

1 Nau ku saiana neˈe fikuˈa kamu faˈinia sa Jesus Christ neˈe faˈangasingasi kamu, ma na alafeˈanga nia fuamuˈa neˈe gwale kamu. Ma nau ku sai logo ana muka fiku faˈinia na Anoˈi ru Abu, ma muka kwaigere, ma muka alafe fuamuˈa kwailiu.
2 Osiˈana ru neˈeri ki, nau ku amasi kamu, muke kwatea lia ˈi ngwae kamu ki ma na kwaiogaiˈanga kamu ki ka alua naˈa taˈi ru, ma muke kwate na alafeˈanga kamu fuamuˈa kwailiu ka doe laˈu. Diˈia muke sasi ˈunaˈeri, na saeleˈanga nau ka fiˈi doe liu fuamuˈa.
3 Ma noaˈa kamu kasi fulia laˈu ta ru sulia liamuˈa neˈe kamu oga muke doe, ma muka oga baˈatafelamuˈa talamuˈa. Bore ma muke faˈatiˈitiˈi kamu talamuˈa, ma leˈa fuana muke manata fuana ngwae matamata ki ka leˈa liufi kamu talamuˈa.

✡ **1:30** Acts 16:19-40

4 Muke tua faˈasia na manataˈanga sulia na tae
ki neˈe kamu ogaˈi, bore ma muke manata logo
sulia na kwaiogaiˈanga ngwae matamata ki.
5 Na manataˈanga kamu ki ke diˈia na man-
atana sa Jesus Christ.
6 Sui bore ˈana sa Christ neˈe God mamana naˈa,
noaˈa nia kasi manata fasi nia ka tua tari
ˈana ana fuli nia faˈinia God.
7 Nia faidanga naˈa ˈani ru ki taˈifau, ma ka futa
ana nonina ngwae, ma ka alua ngwae ni
rao goˈo ˈana.
8 Ma nia ka faˈatiˈitiˈi nia ˈana talana.
Sui bore ˈana kira ka fotoˈia ana ˈai rara folo
ma ka mae, nia roˈo naˈa sulia na kwaio-
gaiˈanga God.
9 Ma osiˈana na ru neˈe, God ka faˈadoea nia ka
tasa, ma ka kwatea naˈa sata fuana neˈe
ˈinotoˈa ka liufia sata ki taˈifau.
10 Ma fuana na faˈa ˈinotoˈanga ana na satana
sa Jesus, na ru mauri ki taˈifau neˈe kira
tua ˈi langi, ma ˈi ano, ma na fanoa ngwae
mae ki, kira ke bobo uruuru fuana.
11 Ma kira taˈifau kike faˈarongo ˈani sa Jesus
Christ naˈa neˈe na Aofia, ˈiri kira ke faˈa
ˈinotoˈa God na Maˈa.

Muke kwasu diˈia na unu fuana ngwae ki saena magalia

12 Nia neˈe kwaima leˈa nau kina ˈae, nia leˈa
liu fuana muke roˈosulia na alaˈanga nau ki
fuamuˈa, diˈia ba kamu sasia ana kaidaˈi nau
ku tua faˈi kamu. Ma ana kaidaˈi neˈe, muke
sasi ngangata fuana roˈongaˈa sulia na alaˈanga
nau ki, ana kaidaˈi nau ku tua tau faˈasi kamu.
Nia ka leˈa fuana taˈi taˈi ngwaeˈa amuˈa muke

ili ngangata ˈuana roˈongaˈa sulia God ˈania faˈadufa ˈanga. Ma kamu ka tua ˈani ta tuaˈa neˈe totolia ngwae neˈe God faˈamaurida faˈasia taˈangaˈa ki.
13 God kwate ma kamu ka oga roˈongaˈa sulia,
ma nia kwate ma muke totolia roˈongaˈa sulia
na tae ki neˈe nia oga muke sasiˈi.
14 Ma ˈani ru ki taˈifau neˈe kamu sasiˈi,
muke tua faˈasia na ngununguˈanga faˈinia
olisuˈusuˈunga,
15 fasi ˈiri muke tua saga, ma noaˈa kira kasi
dao toˈona ta ru fuana fafilamuˈa. Sui bore ˈana
kamu ka tua ˈua saena magalia neˈe safitana na
ngwae neˈe abulalada ka taˈa, kamu tua naˈa
diˈia ngela God ki. Nia leˈa fuana muke diˈia
na unu ki neˈe rara ˈafida saena magalia rodoˈa
neˈe,
16 osiˈana kamu faˈarongo ˈani alaˈanga neˈe
kwatea na mauriˈa firi fuada. Ma diˈia kamu sasi
ˈunaˈeri, nai baˈa saeleˈa ka doe liu ana faˈi asoa
sa Jesus Christ ke oli maˈi ana, sulia raoˈa nari
kamu ki ke baˈa faˈataˈinia neˈe raoˈa nau ki ˈi
safitamuˈa noaˈa kasi ˈoˈo.
17 Na faˈamamanaˈanga kamu ana God ka
diˈia na foˈosiˈanga neˈe kamu kwatea fuana.
Ma diˈia nia oga nai mae diˈia na ru ni
kwaisuˈusiˈanga logo, nai baˈa saeleˈa liu logo,
diˈia kaumulu saeleˈa ana kaidaˈi neˈe.
18 Ma ka ˈunaˈeri logo, muke saeleˈa logo faˈi
nau.

Sulia sa Timoti faˈinia sa Epafroditus

19 Nau ku manata toˈo neˈe na Aofia ke ˈafi nau
ˈiri nau ku asungaˈinia kwau sa Timoti ˈaliˈali
siaumulu, fasi ˈiri ana kaidaˈi nia ke oli maˈi ˈi

ne'e, ma ka fa'arongo nau 'ani na tua'a kamu
ki, nai ba'a saele'a liu.
20 Noa'a go'o ta ngwae 'i ne'e fa'i nau di'ia
sa Timoti ne'e saiana ka gere kamu ma ka alafe
fuamu'a.
21 Sulia ngwae matamata ki, kira manata go'o
'ada sulia na kwaiogai'anga kira ki, ma ka noa'a
la'u na kwaiogai'anga sa Jesus Christ.
22 Ma sa Timoti ba kaumulu saiana na rao'a
le'a nia ki, sulia nia ka di'ia na'a na ngela
mamana nau fuana 'afilaku fuana na fa'atalo'a
'ani Fa'arongo'a Le'a.
23 Nia ne'e, ana kaida'i nau ku saiana ta tae
ne'e ke ba'a fuli fuaku 'i ne'e, nau ku oga nai
kwate 'ali'ali kwau ana nia'a siaumulu.
24 Ma nau ku fa'amamana na Aofia ke ba'a
kwate ka talangwara'u fuaku 'iri nai leka 'ali'ali
logo kwau siaumulu.

25 Ma nau ku manata na'a logo fuana nai eta
kwatea kwau ngwai asina kia sa Epafroditus, na
ngwae ba kamu kwatea ma'i 'i ne'e fuana na
'afilaku. Nia rao fa'i nau fuana God, ma nia ka
'afi nau, ma kero'o ka fu'a saulia malimae kulu
ki.
26 Sa Epafroditus oga liu lisilamu'a ta'ifau. Ma
nia ka manata 'abera, sulia kamu rongoa ma'i
fasi nia mata'i 'i ne'e.
27 Ma nia ka mata'i mamana, ma ka karangi
mae. Bore ma God ka kwaimanatai ana nia'a,
ma ka gura na'a. 'Una'eri, God ka kwaimanatai
logo aku, osi'ana di'ia ne'e nia mae na'a, ma
liadila'anga nau ke ba'a doe la'u.
28 Ma nia ne'e kwatea ma nau ku oga liua nai
olita'i nia kwau siaumulu, 'iri muke saele'a la'u

kaidaˈi kamu lisia. Ma noaˈa nau kusi ˈabera laˈu sulia.
29 ˈUnaˈeri neˈe, muke kwaloa niaˈa ˈani saeleˈanga doe, sulia niaˈa neˈe ngwai asina kia naˈa duˈungana na faˈamamanaˈanga kia ana na Aofia. Muke fuˈusi doe logo ana ngwae ki taˈifau ˈunaˈeri.
30 Osiˈana nia noni maˈudi fuana maeˈa ma ka karangi mae ana kaidaˈi nia rao fuana sa Jesus Christ. Nia ka kwaiˈafi aku olisi kamu, sulia nia ˈafitaˈi fuamuˈa fuana ˈafilaku ana kaidaˈi neˈe.

3

Na ˈoloˈoloˈa mamana

1 Ngwaefuta nau kina ˈae, muke saeleˈa sulia na fikuˈa kamu faˈinia na Aofia. Sui bore ˈana nau ku keresia taˈifau naˈa alaˈanga neˈe ki ˈi naˈo, nia leˈa fuana nai keresia laˈu, sulia neˈe alaˈanga nau ki ke baˈa ˈafi kamu, kaidaˈi neˈe ti ngwae ke iliili ˈuana kike talaˈi rora amuˈa.
2 Muke madafi kamu faˈasia na ngwae taˈa neˈeri ki. Kira abula taˈa. Kira ka faˈamanata kika saea fasi neˈe kuke roˈo nama sulia na taki ana ˈolo faˈataˈi ˈanga ˈiri neˈe kuluˈa ngwae God ki.
3 Kuluˈa, ma noaˈa laˈu kiraˈa, neˈe na ngwae God ki naˈa, osiˈana kulu foˈosia God ˈani Anoˈi ru Abu, ma kuka saeleˈa osiˈana na ru neˈe sa Jesus Christ sasiˈi fuaka ki. Noaˈa kulu kasi fitoˈo goˈo ana na falafala Jiu ki ana ˈolo faˈataˈi ˈanga ˈiri neˈe kuluˈa ngwae God ki.
4 Sui bore ˈana nau ku roˈosulia na falafala neˈeri ki, noaˈa nau kusi fitoˈo ana goˈo ru neˈeri ki. Ma diˈia sa tai neˈe fia fasi nia ngwae

God sulia nia ka roˈo sulia na falafala ana ˈolo
faˈataˈinia, nauˈa naˈa neˈe nau ku liufia ˈani
roˈongaˈa sulia falafala ˈunaˈeri ki.
5 Kaidaˈi kwalu asoa ki buri ˈana nau ku futa
maˈi ana, goˈo kira ka ˈole nau naˈa. Ma nau ku
futa maˈi ana ngwae Jiu mamana, sulia nau ku
leka maˈi faˈasia na kwalafa sa Benjamin. Ma
nau ku leka saga naˈa sulia na taki Jiu ki, sulia
nauˈa bore ta ngwae logo ana Farasi ki.
6 Ma sulia na kwaiogaiˈanga nau ka ngasin-
gasiˈa liu fuana falafala Jiu ki, nau ku faˈakaisia
na ngwae neˈe kira faˈamamana ana sa Jesus ki.
Ma nau ku roˈosulia taˈifau na taki sa Moses ka
kwateˈe ki, ma noaˈa naisi rora ˈani ta taki.

7 ˈI naˈo nau ku manata fasi ru neˈeri ki leˈa
fuaku. Bore ma taˈena, nau ku saiana na ru
neˈeri ki neˈe ru ˈoˈo ki goˈo ˈana, osiˈana na
ru sa Jesus Christ sasiˈi fuaku ki.
8 Nia mamana! Nau ku dao toˈona na ru neˈe
nau ku sasiˈi ˈi naˈo ki, ru ˈoˈo ki goˈo ˈani
taˈifau. Bore ma na ru neˈe talingaˈi ka mamana
neˈe fasi nau kui sai leˈa ana na Aofia nau sa
Jesus Christ. Ma duˈungana niaˈa neˈe kwate ma
nau ku faˈasia ru ki taˈifau neˈe nau ku sasiˈi ˈi
naˈo. Ma nau ku manata suliˈi ru neˈeri ki diˈia
goˈo ˈana ru taˈa ki. Nau ku sasi ˈunaˈeri ˈiri nai
ˈado faˈinia sa Jesus Christ,
9 ma nau ku alua naˈa taˈi ru faˈinia. Noaˈa
naisi saga ˈi maana God sulia na tae neˈe nauˈa
talaku nau ku sasia fuana roˈongaˈa sulia na
taki Jiu ki. Bore ma God saea nau ku saga
sulia na faˈamamanaˈanga nau ana sa Jesus
Christ. God naˈa neˈe faˈasaga ngwae ki sulia
na faˈamamanaˈanga kira ki.

10 Na ru talingaˈi neˈe nau ku oga naˈa neˈe
malingaˈilana sa Jesus Christ faˈinia na ngasin-
gasiˈanga God neˈe faˈataˈinia ˈani tataˈenga nia
faˈasia na maeˈa. Ma nau ku oga logo ˈadoˈa
faˈinia ana nonifiiˈanga nia, ma nau ku sasi logo
diˈia neˈe nia mae.
11 Ma ˈunaˈeri, nau ku manata toˈo nai baˈa
tataˈe logo faˈasia na maeˈa.
12 Noaˈa naisi saea fasi nau ku malingaˈi
taˈifau ana sa Jesus nama nau ku saga taˈifau
naˈa. Bore ma nau ku ngangata faˈinia
faisuˈusuˈu ˈanga ˈuana malingaˈilana sa Jesus
ma nau ku tua saga taˈifau osiˈana nia fili nau
fuana sasiˈa ˈunaˈeri.
13 Ngwaefuta nau kina ˈae, nau ku saiana ru
neˈeri ki taˈifau noaˈa kasi fuli ˈua fuaku. Bore
ma taˈi ru naˈa neˈe nau ku sasia, nau ku manata
bura ˈani na ru neˈe sui naˈa ki ˈi buriku, ma nau
ku sasi ngangata ˈuana na tuaˈa diˈia sa Jesus
ana kaidaˈi neˈe nia maˈi ˈua.
14 ˈUnaˈeri nau ku sasi ngasingasiˈa naˈa fuana
nai baˈa ngalia na kwaiaraˈanga ana God kaidaˈi
nia ke baˈe nau ˈalaˈa ˈuana ˈi langi, osiˈana nau
ku faˈamamana ana sa Jesus Christ. Ma ru neˈeri
naˈa neˈe kwaiaraˈanga nau.
15 Kuluˈa taˈifau goˈo neˈe kulu ngasingasiˈa
naˈa ˈani faˈamamanaˈanga kia ki, kulu toˈo logo
ana manataˈanga ˈunaˈeri ˈi saena maurilaka.
Ma diˈia ti ngwae amuˈa noaˈa kasi ala goˈo fafia
na ru niniˈa nau ku saeˈe ki, God neˈe ke baˈa
faˈataˈi madako ana na tala neˈe saga.
16 Aia, nia leˈa fuana kulu ka roˈo sulia na ru
mamana neˈe kulu roˈo naˈa maˈi sulia ˈi naˈo
ki, leleka ka dao ana kaidaˈi neˈe.

17 Ngwaefuta nau kina, muke ili donga naˈa
amuˈa na falafala nau ki. Kamu ka sasi logo diˈia
sa tai neˈe kira leka saga sulia na falafala neˈe
kaimili faˈataˈinia fuamuˈa.
18 Nau ku fata naˈa fuamuˈa ana kaidaˈi
ˈoro ki ˈi naˈo, neˈe ngwae ˈoro kika saea
kira faˈamamana ana sa Jesus Christ, bore ma
abulada faˈataˈinia neˈe kira malimaeˈa ana
Faˈarongoˈa Leˈa sulia na maelana sa Jesus
Christ ana ˈai rara folo. Ma nai baˈa olioliˈa ana
sulia. Ma nau ku angi, ma nau ku kwaimanatai
sulia
19 kira leka goˈo ˈada ˈuana kula ana
kwaˈikwaˈinga. Na ru talingaˈi fuada neˈe
kwaiogaiˈanga ana nonida. Nia leˈa fuana kira
ka ˈeke sulia na ru kira sasiˈi ki, bore ma kira
saeleˈa goˈo ˈada suliˈi. Ma taˈi ru goˈo neˈe kira
manata sulia na ru saena magalia neˈe ˈi ano ki.
20 Bore ma kuluˈa niniˈa, na fanoa mamana kia
nia ˈi langi. Ma kulu ka kwaimasi ana daolana
maˈi na Aofia kia sa Jesus Christ neˈe faˈamauri
kia, sulia nia ke baˈa oli maˈi faˈasia ˈi langi.
21 Ma nia ke baˈa rokisia nonika neˈe ng-
wataˈutaˈu ma ke baˈa mae, ma nia ke kwatea
nonika ka ngwasinasina diˈia nonina. Nia ke
baˈa rokisi kulu ˈunaˈeri ˈani ngasingasi ˈanga
doe nia neˈe nia toˈo ana fuana gwaungaˈi ˈanga
fafia na ru ki taˈifau.

4

1 Ngwaefuta nau kina ˈae, muke uu ngasi ana
na Aofia. Nau ku alafe liu fuamuˈa, ma nau
ku oga lisi lamuˈa. Nau ku saeleˈa ka doe liu
osiˈamuˈa.

Donga na falafala ana aroaroˈanga

2 ˈIu, ma koroˈo ˈi Iudia faˈinia ˈi Sintike,
nau ku amasi koroˈo ˈiri moke mango faˈasia
olisuˈusuˈu ˈanga, osiˈana koroˈo ngwai asina ki
naˈa ana na Aofia.
3 Ma sa Sisigus, ˈaeˈo logo na ngwae rao leˈa
kwaima faˈi nau, nau ku oga ˈoke ˈafia ro kini
neˈeri ki, sulia keroˈa rao ngangata faˈi nau, ma
faˈinia sa Klement, ma faˈinia ngwae ˈoro ki
fuana na faˈataloˈa ˈani Faˈarongoˈa Leˈa. God
keresia naˈa satada taˈifau ˈi saena buka nia, na
kula neˈe nia keresia naˈa satana na ngwae neˈe
kira ke baˈa toˈo ana mauriˈa firi.
4 Muke saeleˈa ana kaidaˈi ki taˈifau sulia na
fikuˈa kamu faˈinia na Aofia. Ma nau ku saea
laˈu, muke saeleˈa!
5 Muke faˈataˈinia na enoenoˈanga fuana ng-
wae ki taˈifau, osiˈana na Aofia nia ke baˈa dao
ˈaliˈali naˈa maˈi.
6 Muke tua faˈasia na manata ˈaberaˈanga ˈani
ta ru. Bore ma muke foˈosia lala God, muke
gania ˈuana tae ki neˈe kamu boˈoboˈo ˈuani, ma
muke baˈa tangoa.
7 Ma na aroaroˈa God ke baˈa tua ˈi saena
maurilamuˈa ma ˈi saena manataˈanga kamu,
ˈiri muke tua faˈasia na ˈaberaˈanga ma na
maˈungaˈa. Ma God ke baˈa kwatea na
aroaroˈanga nia fuamuˈa, osiˈana kamu tua ˈado
faˈinia sa Jesus Christ. Ma na aroaroˈanga nia
noaˈa ta ngwae kasi malingaˈi aliˈafu ana.
8 Ngwaefuta kina, na alaˈanga ˈisi nau fuamuˈa
naˈa niniˈa. Muke manata sulia na ru mamana
ki, ma ru neˈe ngwae ki fuˈusi doe ani, ma na ru

saga ki, ma na ru neˈe sikasika faˈasia taˈangaˈa,
ma ru leˈa ki.
9 Muke roˈosulia naˈa faˈamanataˈanga neˈe
nau ku kwatea fuamuˈa. Ma muke sasi sulia na
abulalaku neˈe kamu lisia nau ku tua ˈani, ma
nau ku alaˈa ˈani. Ma God neˈe kwatea aroaroˈa
fuaka, nia ke tua faˈi kamu.

Sa Paul tangoda fuana kwaiˈafiˈanga kira ki

10 Sulia na fikuˈa nau faˈinia na Aofia, nau
ku saeleˈa liu fafia na kwateˈa ba kamu kwatea
fuaku laˈu. Tau naˈa maˈi ˈafitaˈi fuana muke
faˈataˈinia na alafeˈanga kamu fuaku, osiˈana
noaˈa kamu kasi toˈo ana ta masikwaˈanga
fuana kwatelana.
11 Noaˈa nau kusi ˈuga goˈo neˈe nai olidoko
ana ta ru. Sulia ana kaidaˈi neˈe, tuaˈa nau noaˈa
kasi leˈa, bore ma manataku toli naˈa faˈinia tae
neˈe nau ku toˈo naˈa ana.
12 Ana kaidaˈi ki, nau ku dalaˈa. Ma ana ti
kaidaˈi, nau ku toˈo ana ru ˈoro ki. Ma nau ku
sai naˈa ana tae neˈe manata toliˈa ana kaidaˈi
ki taˈifau, bore ˈana kaidaˈi ana abusuˈa nama
ana fioloˈa, ma ana kaidaˈi nau ku toˈo ana ru
ˈoro ki nama kaidaˈi nau ku toˈo ana bara ru ki.
13 Nau ku bolo goˈo ˈaku faˈinia na sasilana
na ru neˈeri ki taˈifau, sulia sa Jesus Christ neˈe
faˈangasingasi nau.

14 Ma sui bore ˈana ka ˈunaˈeri, na kwaiˈafi
ˈanga neˈe kamu kwatea fuaku ana kaidaˈi nau
ku toˈo ana ˈafitaˈiˈanga, nia leˈa liu.

15 Kamu ngwae ˈi Filipae ki, kaumulu saiana
taˈifau naˈa, kaumulu goˈo ngwae faˈamamana
ki neˈe kamu ˈafi nau. Ana kaidaˈi ba kamu
fiˈi eta rongoa na Faˈarongoˈa Leˈa, ana kaidaˈi

ba nau ku leka faˈasi kamu saena abaˈi kula ˈi Masedonia, noaˈa laˈu ta fikutaˈi ngwae neˈe kira kwatea mani fuaku. Taˈi kamuˈa goˈo ba kamu ˈafi nau.
16 Ma ana kaidaˈi nau ku oga kwaiˈafiˈanga ki saena fanoa ˈi Tesalonika, kaumulu ba kamu kwate mani fuaku ana ro kaidaˈi.
17 Naisi fata laˈu ˈuri fasi ˈiri nau ku ngali talau naˈa ana tae ki neˈe kamu kwatea fuaku. Bore ma nau ku oga lala na kwaiaraˈanga God fuamuˈa ka doe.
18 Aia, nau ku ngalia na ru ki taˈifau neˈe kamu kwateˈe maˈi fuaku, ma ka doe liufia na ru nau ku ogaˈi ki. Nau kusi oga naˈa ta ru, sulia sa Epafroditus kwatea taˈifau naˈa kwaiˈafiˈanga kamu fuaku. Ru neˈeri ka diˈia ta foˈosi neˈe moko leˈa, neˈe God saeleˈa fafia.
19 Ma God neˈe nau ku rao fuana, nia ke baˈa kwatea fuamuˈa na ru ki taˈifau neˈe kamu boˈoboˈo ˈuani faˈasia na ru leˈa ˈoro nia ki. Nia ke kwatea ru neˈeri ki fuaka sulia sa Jesus Christ.
20 Kuluˈa taˈifau kuke tafea God na Maˈa kia tuatua firi! ˈIu.

Alaˈanga ˈisi ki

21 Nau ku kwatea kwau fata leˈaleˈanga nau fuamuˈa taˈifau neˈe kamu faˈamamana ana sa Jesus Christ. Ma na ngwai asina kia ki neˈe kami tua kwau ˈi neˈe, kira taˈifau logo kira kwatea kwau na fata leˈa leˈa ˈanga kira ki fuaumulu.
22 Na ngwae ki taˈifau neˈe kira faˈamamana neˈe kira tua ˈi neˈe ˈi Rom, ma ka tasa faˈasia na ngwai asina kia ki neˈe kira tua ˈi saena luma sa Saesar, na ngwae tatalafaˈa, kira kwatea logo kwau na fata leˈa leˈa ˈanga kira ki.

23 Nau ku foˈo fasi ˈiri na Aofia sa Jesus Christ
ke ˈofe kamu ˈani faˈataˈilana na alafeˈanga nia
fuamuˈa taˈifau.

Fau Alanga'inga Faolu Ana Ala'anga Kwara'ae

The New Testament and Genesis in the Kwara'ae language of the Solomon Islands

Niu Testament na Stat long langguis Kwara'ae

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kwara'ae

Translation by: SITAG

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-11-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 31 Aug 2023
100e8c4b-3c10-5adf-8b7e-9b5cdcfb9b38